

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۸/۲۳

آصف بهاند

د لنډيو اصلي منابع خلک دي

۴۵مه برخه

لنډۍ، د ثبتولو ستونزه

۳۹۴مه برخه

«د لنډيو اصلي منابع خلک دي» په دې برخه کې په داسې سندرغاړي باندې خبرې کوم چې خور غږ لري، رباب غږوي او په سندرو کې ډېره سلنه لنډۍ زمزمه کوي. دا سندرغاړی جابر شاه نومېږي او له خپل نامه سره لیکي چې ټيکتاکر جابر شاه.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خبر و لولئ

جابرشاه په ټولنيزو رسنيو ډېر فعال دی او له نورو سره يې توپير همدا دی چې ډېر ښه رباب غږوي او ورسره ډېر خوږ غږ هم لري او د فعاليت ډېره سلنه يې پښتو لنډيو ته وقف کړې ده.

دا لاندې يې د فیسبوکپاڼې لینک دی:

https://www.facebook.com/profile.php?id=100057587133958&sk=reels_tab

د ۲۰۲۶م کال د جون میاشتې پر ۲۹مه نېټه ما ښاغلي جابرشاه ته د ډنمارک په وخت ماخوستن مهال (۲۱ بجې او اتلس دقیقې) د مسنجر له لارې یو وړاندیز ورولبږه، دا یې متن دی:

«سلامونه!

زما نوم آصف بهاند دی، پخوا په کابل پوهنتون کې استاد وم. غواړم له تاسو سره د پښتو ټپو په باب یو بحث ولرم او د لنډیو په باب او ستاسو د هنري فعالیت (رباب غږول او په ښکلي غږ کې د پښتو ټپو زمزمه کول) په باب څو پوښتنې مطرح کړم. هره لار چې تاسو ته اسانه وي، غواړم له هغې لارې له تاسو سره وغږېزم. هیله ده چې ماته یې لار راوښیئ.»

ښاغلي جابرشاه د یوه غږیز پیام په ترڅ کې زما د غوښتنې په ځواب کې داسې راته وویل:

«وعلیکم سلام! مشره څنگه یې، ښه یې، برابر یې، حالات دي ښه دي؟ الله دي خوشحاله که، الله دي کامیابه که جي.

انشالله انشاءالله کوم بهی درته ښه!

نور تاسو ښه یئ؟»

بیا مې د ۲۰۲۶م کال د جولای پر لومړۍ نېټه څو پوښتنې د ده په مسنجر کې ورولبږلې، د هغو پوښتنو متن دا دی:

«بیا سلامونه!

هیله ده چې ښه اوسې. زما نوم آصف بهاند دی، پخوا په کابل پوهنتون کې استاد وم او اوس په ډنمارک کې ژوند کوم، لکه د پخوا په څېر په فرهنگي کارونو بوخت یم.

زما د کارونو یوه لویه برخه د پښتو لنډیو په باب څېړنه، د نویو لنډیو ټولول او راخوندي کول دي. تراوسه مې د لنډیو په باب د پاملرنې وړکار کړی دی. زه په ټولنیزه میدیا کې ستاسو ټولې سندرې گورم، غږ مو حسابي ښکلی او رباب غږول مو بیساری او بیجوړې دي. ستاسو هغه ویدیوگانې ما ته ډېرې جالبې دي چې تاسو په ځانگړي انداز سره لنډۍ په کې زمزمه کوئ. کومې لنډۍ مو چې نوې راته ښکاره شي راخوندي کوم یې.

اوس غواړم چې ستاسو د هنر (رباب غږول او سندرې ویل) په باب یوه مقاله ولیکم. د فرهنگي همکارۍ له مخې دا څو پوښتنې راځواب کړئ:

– له څه وخته مو د لنډیو زمزمه کول پیل کړل؟

– تر اوسه به مو په اټکلي ډول یا دقیقاً څومره لنډۍ په خپل غږ کې زمزمه کړې وي؟

– ستاسو د سندرو ویلو ډېره برخه د لنډیو زمزمې ته ځانگړې شوې ده، چې دا ولې؟

– رباب غږول مو کله، چېرې او له چا څخه زده‌کړی دی؟

– ایا په یوټیوب کې چینل لرئ؟ که یې لرئ، لینک یې راته راولېږئ.

ستاسو په باب زما ترکار لاندې مقالې د لارښوونې له پاره ستاسو یوه‌وړه بیوگرافي په کار ده، د فرهنگي همکارۍ له مخې خپله بیوگرافي ما ته راولېږئ.

له مرستې نه مو همدا اوس مننه!

آصف بهاند»

څلورورځي يې ځواب رانه‌کړ، بیا ما داسې ورته ولیکل:

بیا سلامونه!

ته څه شوي؟

ولې ځواب نه کوي؟

زما د پوښتنو ځوابونه که نه لیکي، په غږیز ډول یې لنډ راته ځوابونه ووايه چې زه ستا د هنر په باب یوه مقاله لیکم.

تر دریوو ورځو وروسته یې د یوه غږیز پیام په ترڅ کې داسې وویل:

«وعلیکم سلام!

سرچی بڼه یې،

حالات دې بڼه دي،

برابر یې؟»

د مقالې د لاغني کېدو په پار د ښاغلي جابرشاه ځوابونه اړین وو، خو مرسته یې یا ونه‌کړه او یا یې مرسته ونه‌شوه کولای، په دلیل یې پوه نه‌شوم. زما له پاره د خوشحالي خبره دا ده چې د یوه بڼه هنرمند په پېژندلو بريالی شوم او تر دې هم مهمه خبره دا ده چې د ښاغلي جابرشاه سندرې د لنډیو د اړشيف بڼه لري چې دی یې ثبتوي او خپلو مینه‌والو ته یې وړاندې کوي او په دې ډول گڼ‌شمیر لنډۍ خوندي کوي.

بیا مې نور تکلیف ورنه‌کړ، خو هغه څه مې چې په ټولنیزه میدیا کې د ده د دوو هنرونو (سندرې ویل او رباب غږول) په باب لیدلي دي، د هغه په باب به زه د خپلو سترگو لیدلۍ حال په لنډ ډول له تاسو درنو لوستونکو سره شریک کړم:

جابرشاه ښکلی غږ لري او بڼه رباب غږوي، سندرې ویل او رباب غږول یې بیخي ځانگړي دي او داسې بې کبره او عجیب انسان دی چې د هېڅ‌شي او هېڅ‌ځای خیال نه ساتي؛ هرچېرې چې پېښ شو کیني رباب غږوي او لنډۍ زمزمه کوي.

دا لاندې یې د ځینو سندرو نه راټولي شوي هغه لنډۍ دي چې ده زمزمه کړي دي:

دا لنډۍ مې له داسې يوې وېديو نه راوړلې چې ښاغلی جابر شاه مست رباب غږوي او دوه تنه نور سندرغاړي لنډۍ ورسره زمزمه کوي. وېديو پنځه دقيقې او پنځه وېشت ثانيې ده، لومړۍ لنډۍ او بيا د وېديو لينک راځي:

د يار ديدن راباندې بندشو
لکه چې بند د هرېپور په جيل کې يم

شراب په شرعه ناروا دی
پر ما روا دي زې د يار له غمه ځکه

ما درته وې چې شراب مه څکه
شيخه زما پر يار دې واچول لاسونه

ليلا د بل کور ته واده شي
زما يادونه به يې خوب ته نه پرېږدینه

چېره مې مه، خوږ مې زياتېږي
جانان د زړه په سر په (؟) وهلی يم

زما په زړه کې درته سوال و
ستا له ماللو سترگو ډېر وشرمېدمه

<https://www.facebook.com/reel/883110244773306>

دا به ډولۍ نه وي يارانو
د ارمانونو جنازې به په کې وړينه

مينه دې گياره هزار لين دی
چې درنږدې شمه، شارتونه راکوینه

ياره رامنډه که اختر دی
دواړه لاسونه مې کولاو نيولي دینه

د چا دادا به ورته ټينگ شي
پر گلابي شونډو د ژبې سر وهينه

دا پاسنی لنډۍ مې د ښاغلي جابر شاه له داسې يوې وېديو نه راخپلې کړې دي چې دوگره مار هم لنډۍ ورسره زمزمه کوي. وېديو پنځه دقيقې او شپږ ثانيې اوږده ده، دا لاندي يې لينک دی:

<https://www.facebook.com/reel/37485021851111510>

په تا اختر دی، گوټي سرې که
پرما سيلۍ د بيابان راغلي دینه

زما په دې کلي کې څوک دي
ستا له خاطره په کې عمر تېرومه

په دولتونو پسې ورکه
شپږم اختر دی بې له تا يې تېرومه

ستا به لاکال لا به دي دوه وي
زما يولس کاله وشول، غرک پي يمه

مخي ته مراهه شرمېږم
داسي پوهېږم چي ما تا له درکوينه

ستا په شان ډېر پر ما مين دي
زرگي مي يو دي، زه بي چا له ورکومه

د زړه پر سر مي اور بليږي
که څوک تودېږي، زما خواله دي راځينه

ياره، ياري دي کړي نه ده
د لري - لري نه دي رپي اندامونه

پاسني لنډۍ مي د جابر شاه له داسي يوې ويډيو نه راوليکلي چې دي د يودوگرمار په ملتيا د ځوانانو په يومحفل کې د خپل رباب سره مل پرلپسې زمزمه کوي. ويډيو درې دقيقې او دوه پنځوس ثانيې ده، دا يې ليک دي:

<https://www.facebook.com/reel/1602427447492778>

جابر شاه له لنډيو وراخوا کله کله ځيني شعرونه هم د موزيک په ملتيا زمزمه کړي دي، په دي لاندي لينک کې يې يوه بېلگه لېدلای شئ:

<https://www.facebook.com/reel/2526301737799856>

دغېراز جابر شاه کله کله يونيم خور غزل هم زمزمه کوي، ما ته يې په ټولنيزه مېډيا کې داسي يوه ويډيو په مخه راغله چې يو غزل يې په خپل بسکلي غږ سره ښه خوند ويلي و، دا يې د پيل څو بيتونه او لينک دي:

خيال رنگين نوي غزل کې رنگيني نه راځي
په اوتوبوتو باندې مينه د زرگي نه راځي

چې ته ښايسته نه وای، نو تا باندې بيا چا څه کول
ميږي خوږو له ځي، ترڅو لره ميږي نه راځي

جانانه تا چې به ويل، ما نه زرگي صبر کړه
سوچ به پرې وکړم، خو واره پرې بيخي نه راځي

دا لاندي د بشپړې سندرې لينکونه دي:

<https://www.facebook.com/watch/?v=1697334101592982>

<https://www.facebook.com/watch/?v=1998224657648795>

نور بيا

د ليکوال نورې ليکنې په لاندي لينک کې لوستلای شئ:

<http://afghan-german.com/tahLiLha/EditAutor.aspx?95>